

ХРИСТИЯНКА

списание за
християнското
семејство

Год. IV — Кн. 3.

Юний

Списание „ХРИСТИЯНКА“

Год. IV == Кн. 3 == Юний.

Съдържа:

ХРИСТОСЪ И ИСТИНСКАТА ХРИСТИЯНКА (картина) — худож. Хале
НОВОТО БОГОМИЛСТВО — † Видински митрополитъ Неофитъ
МАРШЪ НА ПРАВОСЛАВНИТЪ ХРИСТИЯНСКИ БРАТСТВА — (ноти-
рана пѣсень)

СКРОМЕНЪ ПОДВИГЪ (разказъ) — А. Платонова

ДИВНО ВРАЗУМЯВАНЕ (разказъ) — С. Спаски

КЛЕПАЛОТО БИЕ (нотирана пѣсень) — Ив. Вазовъ

НАУКА ЗА ДУХОВНИЯ ЖИВОТЪ — тѣлесната страна на човѣшката
природа

БЕЛЕЖИТИ БЪЛГАРСКИ СВЕТИИ — Преподобни Теодосий Търновски—
Ст. Станимировъ

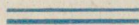
НАШИЯТЪ ПЕЧАТЪ ЗА ЖЕНАТА—за девическитѣ манастири. Сестритѣ
отъ Бѣлия Кръстъ въ с. Беброво.

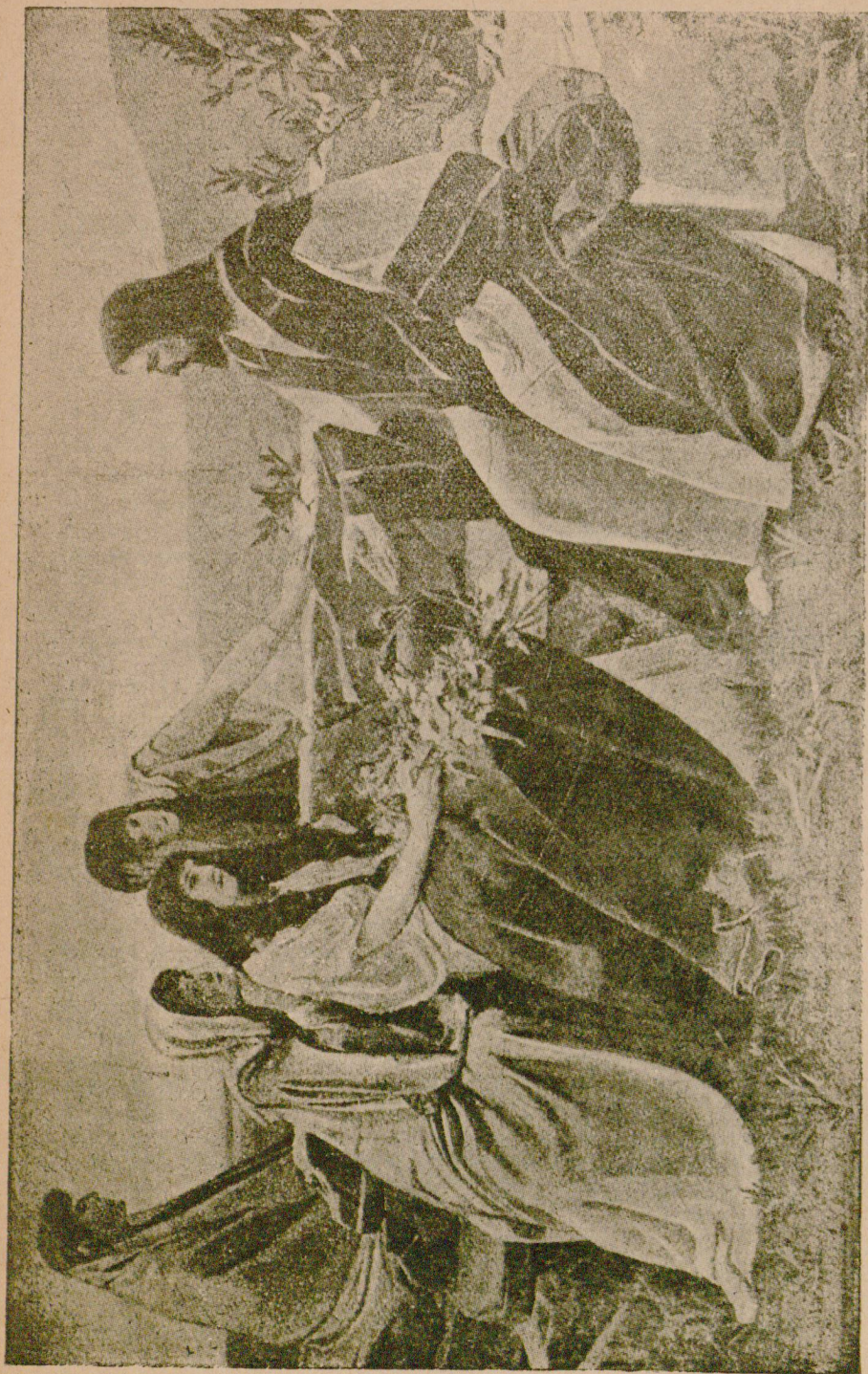
МЕДИЦИНСКИ ИЗВЕСТИЯ — рана, отровни рани; изгаряне, попаряне,
измръзване; помощъ.

БЕЛЕЖКИ — къмъ абонатитѣ, едно посещение; детската смъртностъ;
още нѣщо трѣбва; въ София; деколтетата въ църква.

ПОЩА

БИБЛИОГРАФИЯ.

Картина отъ Хале.

Христосъ и истинската християнка.

(гл. стр. 59).

ХРИСТИЯНКА

СПИСАНИЕ ЗА ХРИСТИЯНСКОТО СЕМЕЙСТВО.

Новото богомилство

† Видински Митрополитъ Неофитъ

Презъ 9-то столѣтие царъ Горисъ I-й преустроилъ българската държава. Въ основата на нейното развитие той сложилъ вѣрата, просвѣщението, морала, родолюбието и законността. Върху тия начала почнало да се гради народното домашно, училищно, гражданско и политическо възпитание. Върху тѣхъ се развивали и военнитѣ добродѣтели въ казармата. По тая държавна система на възпитание и просвѣта българския народъ бързо придобилъ потрѣбната духовна култура, за да заеме мѣсто въ списъка на просвѣтенитѣ народи. И презъ времето на великия царъ Симеона България вече живѣла своя златенъ вѣкъ. По сжщия пѣтъ на вѣра, просвѣта и родолюбие сж водили народа, до известно време, и следващитѣ царе и държавници. Всички пречки, които сж се явявали на неговия исторически и жизненъ пѣтъ лесно се преодолявали, докато се спазвали здрави тия начала. Българското царство се издигало отъ сила въ сила, а при великия Асѣнъ II достигнало до необикновена слава, мощъ и величие. Безспорно то е имало и врагове. Завистлизи съседи

сж го нападали: войни сж се водили, жертви сж се давали; ала цѣлокупността и независимостта народни сж се опазвали. Вѣрата и родолюбието сж били силни; съ тѣхъ винаги се е побеждавало...

Но, ето че въ нашето отечество билъ пренесенъ бацилъ на разрушението. Появила се сектата на богомилитѣ—тогавашни кумунисти. Учението на тая секта било насочено именно срещу вѣрата и родолюбието, срещу Църквата и държавата. Подиръ тая секта се явила и друга — адамитската. Нейнитѣ членове ходили съвсѣмъ голи, вършили безобразия и рушили морала и семейството. Времето минавало. Тия сектантски организации се засилили. Тѣ разнасяли поквара и озлобление срещу народно-държавнитѣ устои изъ всички слоеве на обществото. Предстояло тежко народно изпитание. Родолюбието почнало да ослабва, моралната поквара вършила своето опустошение, семейството се разнебитвало държавниятъ организъмъ видимо изнемощавалъ. Държавници и общественици не обръщали сериозно внимание върху това зло. Мѣрки за ограничението му не се вземали.

Гласът на Църквата, чрез нейните събори, останалъ безсиленъ. Напразно родолюбиви дървенци подканяли трона да вземе мърки. Царъ Ив. Александъръ подигалъ рамене. Презъ втората половина на 14 столѣтие язвата на това противодържавно сектанство била вече смъртоносна за народната свобода и независимостъ. Заразата проникнала всжде: въ училището, въ интелигенцията, въ голѣмата частъ отъ обществото. Нравственитъ народни сили били похабени. Външниятъ врагъ издебналъ вътрешната слабостъ на държавата. Излѣзли родолюбиви герои срещу него, но тѣ трѣбвало само да умратъ за България: повече не могли да сторятъ. Разнебитена вътрешно отъ сектитъ и раздоритъ. България била поробена отъ турцитъ. Враговетъ на държавата — богомилитъ изчезнали, заедно съ държавата. За народа останало робство.

Цѣли петъ столѣтия едничка Църквата стоя на стража да пази името, езика и чувството на поробения народъ. Дочака се момента на възраждането. Църквата откри въ своитъ килии училища и създаде една родолюбива интелигенция, украсена съ всичкитъ народни и християнски добродетели. Тая интелигенция се бори, даде жертви, но придоби църковни правдини. Подиръ това се бори и за политически права. И тѣхъ придоби. Създаде се българската независима държава, която отново тръгна по пътя на своето културно развитие. Но, уви, новитъ общественици не бѣха почерпили поука отъ миналото. Ско-

ро бацилътъ на отрицанието и покварата пакъ се появи между нашия народъ. Изпъкна нова богомилска секта — сегашниятъ комунизъмъ. И тая богорборческа секта почна свободно да се развива. Ори учени и държавници я нарекоха напредничава и я насърчиха. Условия за нейното развитие се създаваха всжде, па и въ самото народно училище. Тукъ постепенно се изоставиха ония дисциплини, които укрепяваха младежта въ моралъ и родолюбие. Създаде се една училищна система, която имаше за целъ да развие умственитъ дарби. Сърцето и чувствата се изоставиха безъ просвѣта. За възпитание се отказаха да приказватъ. Казваха, че училището било отредено да дава само познания. Безвѣрие и отрицание зацари между ръководителитъ на просвѣщението. Мнозина отъ тѣхъ се числѣха въ новата секта.

При това положени е на нѣщата, презъ последнитъ 25 години, се създаде една своего рода интелигенция, половина отъ която бѣ изгубила чувствата си на моралъ, вѣра и родолюбие. Тая половина, заразена отъ бацила на разрушението, започна да говори и пѣсни да пѣе за труда, безъ да желае да работи, а въ последно време се обяви готова да подкрепя всѣко конспиративно дѣяние срещу държавата. Една лудостъ на отрицание и поквара се разнесе въ обществото. Настана, сѣкашъ, нѣкаква нравствена парализия у хората. Историята започна да се повтаря. Старото богомилство, въз-

кръснало по-злобно въ комунизъма, дѣйствуваше. Никой не реагира срещу него. Нѣщо повече, неговитѣ агенти се назначаваха на държавна служба не само въ училището, а по всички държавни учреждения. Хората, които се обявиха против всички устои на държавата и против самата нея, засилиха своята партия съ помощта на държавата. Тѣ издигаха юмрукъ да разрушаватъ държавата, а тя имъ увеличаваше заплатитѣ. Едно необяснимо обкръване на понятието за дългъ къмъ реда и законността. Последницата отъ всичко това — печална, но поучителна, разбира се, — не можеше да бжде друга освенъ тая кървавата, на която бѣхме свидетели,

Но, живѣе Господъ Богъ. Който отъ вѣкове отечески промишлява и пази нашия народъ. Катастрофата се предзе; жертвитѣ се ограничиха: мирътъ, редътъ и законността се възстановиха въ страната. Нека повторимъ, всичко това се дължи на ония родолюбиви синове, които бѣха хора на дълга и честта и които самоотвержено издигнаха знамето на любовта къмъ отечеството; дължи се на ония беззаветно преданни на народа си герои, които изложиха живота си, за да запазятъ отъ изпитни родината си; дължи се на тия, които въ казармата-училище бѣха възпитани да обичатъ свободата на отечеството повече отъ себе си. Тѣ знаеха, че нѣма по-голямъ любовъ, нѣма по-славенъ подвигъ отъ тоя да се жертвува нѣкой за свободата на народа си и за благото на ближнитѣ си. И кога-

то тия, калени въ борбата герои, видѣха въ опасностъ родината, при първи зовъ, тѣ се хвърлиха като лъвове срещу злѣчния вътрешенъ врагъ и го поразиха. Така се предзе голѣмото нещастие, което се бѣ надвиснало надъ нашата многострадална, но винаги чаровна родина. И сега, когато ние съ благоговѣние приветствуваме тоя тѣхенъ родолюбивъ подвигъ, трѣбва да скърбимъ, че враговетѣ, срещу които тѣ се борѣха, бѣха българи, измани или заблудени, но все пакъ наши братя.

Сега страната е до известна степенъ мирна и спокойна. Въ обществото има едно малко опомняне. Държавници и общественици усърдно работятъ за народна добродестина. Вѣрнитѣ синове на родината се сдружаватъ подъ знамето на България и си даватъ обетъ да бранятъ нейната свобода и независимостъ. Църквата не престава да призовава душитѣ и сърцата къмъ християнска просвѣта. Остава ни да се вслушаме въ гласа и съвета на Църквата и съ усърдие да работимъ за собствената си и народна бжднина. Нека си признаемъ: ние имаме нужда отъ едно духовно лично и обществено възраждане. Една обнова, едно марално, семейно и гражданско обновление ни е потрѣбно. Една нова епоха на националенъ подеъмъ ни е необходима. Защото трѣбва да възстановимъ нашитѣ добродетели и народнитѣ нравствени ценности, да подигнемъ нашата духовна култура. Порочността и грубия егоизъмъ ни донесоха

само скърби и нещастие. Нека пожелаемъ сега струитъ на идеализма, на вѣрата и любовта, да се разлѣятъ въ сърцата ни и въ живота на нашето общество. Освенъ Църквата, нека пожелаемъ, щото и нашето училище да произвежда и разпространява такива благотворни струи. Нека ратуваме то да се сдобие съ една целесъобразна система, която да дава здрава просвѣта и образование не само на ума, но и на сърцето, та да се създаватъ твърди, родолюбиви и благородни характеристики да се създаде една народна творческа интелигенция. Почерпили поука отъ скръбното

далечно и близко минало, ние ще можемъ да постигнемъ в ичко това чрезъ усърдна и възродителна работа при помощта на Бога. Прочее, да работимъ съ евангелскитъ велики начала на вѣрата, правдата, честността и братолюбието, и да се молимъ за благодатна помощъ отъ Небесния Царь — Духа Светаго, Който е всемоощъ източникъ на силата и живота и подателъ на богатата. Той да прогони духа на отрицанието изъ нашето отечество и да прати благия Свой духъ да се всели между насъ и нашето общество, та да се научимъ да живѣемъ въ миръ и правда.

Маршъ на Православнитъ християнски братства

На - предъ следъ зна-ме-то Хри - сто - во, на - предъ съ Хри -
ста, ний да вър-вимъ, съ съ Не - го - во - то све-то
со - во нийтъмний свѣтъ ще по - бе - димъ. съ съ димъ

Напредъ следъ знамето Христово,
Напредъ съ Христа ние да вървимъ
Съ Божието свето Слово
Ний цѣли свѣтъ ще победимъ,

Съ криле орлови да летиме
Надъ грозната житейска каль,
Съ Божието свето име
Напредъ къмъ свѣтли идеалъ.

Съ злото трѣбва да се боримъ,
Съ злото тоя страшенъ врагъ;
Съ дѣла и думи най-сърдечни
Ще прѣснемъ чисти Божии зракъ.

Ний носимъ слънце въ душитъ,
Въ сърдцата — кръста на Христа;
Ний носимъ в'себе си заритъ,
С'кои ще обновимъ свѣта.

А въ бѣло свѣтли херувими
Съ любовъ ще кичатъ наши пжтъ,
И ний смѣло ще летиме,
И устнитъ ни ще зоватъ:

Елате, братя, в'храма Божи,
Въ небасния елате храмъ,
Че Богъ отъ Свойто свѣтло ложе
Надъ насъ дѣсница ще простре.

Напредъ следъ знамето Христовъ,
Напредъ с'Христа ний вечъ вървимъ,
Съ Неговото свето Слово
Ний цѣли свѣтъ ще обновимъ.

Скромень подвигъ

Въ семейството на началника на Ихония — Алипия-Никовула приготвялаха вечерната трапеза. Макаръ слънцето да наближаваше западъ, Никовула още нѣмаше въ кѣщи и жена му, слабичка, болнава жена, съ бледно, сериозно лице, съ дълбоко хлътнали красиви замислени очи, постоянно дохождаше при прозореца да гледа нѣма ли да се покаже познатата фигура върху губещата се между класоветъ на нивата

пжтечка. Тѣ живѣеха вѣнъ отъ града, и нейниятъ мжжъ всѣкога се завръщаше отъ града по тая пжтечка. Днесъ, обаче, той неизвестно защо, бѣше закъснѣлъ.

Тя мисленно се молѣше, щото никакво нещастие да не бжде причина за закъсняването на Никовула и отново се завръщаше на работата си приготвялаха вечерната. Въ свята тъмна проста дреха, безъ всѣкакви украшения, жената

на Никовула, съ своето чудно благородство, съ своята осанка, съ своите движения и съ маниера на своя говоръ поразяваше всѣкого, който я видѣше за пръвъ пътъ.

И имаше ли нѣщо за очудване? Тая жена бѣше Горгония, дъщеря на Нона, сестра на великия Григорий, нареченъ отпосле Богословъ!

Нима е за чудене, гдето бѣше окръженъ съ дивно сияние на неизказана и неовѣхваема красота нразствениятъ ликъ и животъ на она, която вървѣше по стѣпките на своята блажена майка, тя бѣше постоянна симфония отъ молитва и непрестанно правене добро, непрестаненъ подвигъ, непрекъснато горение на духа, движение напредъ, къмъ Бога на вѣчността? И можеше ли тая скромна, болезнена жена да не поразява околните съ величието на своята душа?

Какво особено забележително имаше у Горгония? — То е туй, че семейния животъ и свързанието съ него незгоди и изпитания, грижи за домакинството и за възпитанието на децата не само не угасиха духа у нея, не я заставиха да потъне въ житейската суета, а напротивъ: всѣки день, сѣкашъ, все повече и повече тя се издигаше надъ земята, и душата ѝ като че постепенно се освобождаваше отъ тежестта на плътта. Нейния мжжъ заемаше видно мѣсто въ обществото, и предъ нея лежеше широкъ пътъ на блѣскавъ свѣтски животъ. Но тоя животъ не я привличаше къмъ себе си. Идеалниятъ, недостѣ-

гаемъ женски образъ, образътъ на Богомайката живѣеше въ нейната душа, стремехътъ да стане като нея, свършена раба Господня, бѣше главниятъ стремежъ на Горгония въ нейния животъ.

— Нѣма да живѣе много! — говорѣха си нейните другарки и познати, а слугините и околните бѣлници, за които Горгония бѣше майка и сестра, не единъ пътъ въздишаха и ронѣха сълзи, като гледаха на нейната слабостъ и прозрачно лице.

И самичка тя знаеше, че дълго нѣма да живѣе на земята. Но тя знаеше и друго: вървѣше, че небесниятъ посланикъ нѣма да дойде за нея преди да се изпълни заветното жепание на нейното сърдце. Въ що се състоеше то? Тя искаше да види възрастни своите деца? Молѣше Бога за нѣкаква милостъ за себе си или за тяхъ? Не, съвсемъ не бѣше това нейното желание. Никовулъ, нейниятъ скъпъ Никовулъ, день и нощъ бѣше предметъ на нейната пламена молитва. Тя често си спомняше ония дни, когато тѣ бѣха се току що запознали, ония дни, когато тѣ прекарваха подъ стрѣхата на Нона или въ околността на Назианзинъ. Нежно и горещо Гергония и Никовулъ се обичаха единъ други, като чувствуваха, че самъ Богъ ги е събралъ... Само едно нѣщо тревоже е Горгония. Никовулъ бѣше още въ числото на оглашените и не искаше да се кръсти. Защо? Нима умниятъ, богатоначарениятъ, дълбокиятъ по натура Никовулъ

можеше да се съмнява въ християнскитѣ истини? Нима той можеше да се съмнява въ истинитѣ на християнството? Нима той можеше да живѣе, безъ да има желание да се съедини съ Христа? Нима той, чувствителниятъ къмъ хорското тегло, чистиятъ въ своя личенъ животъ, можеше да не приеме учението на Христа? А може би той се съмняваше въ самото битие Божие?.. И колко малко и неохотно, съ какво страдание на лице той говорѣше съ Горгония по тия въпроси!..

— Почакай, мила, после... не сега... азъ съмъ още младъ... Или се страхувашъ да не умра? — единъ пътъ ѝ каза той, когато еднажъ, любувайки се на тихото величие на заспиващата природа, тѣ заговориха за това.

Тогава Горгония нищо не оговори на мжка си, но въ душата си тя твърдо вѣрваше, че иковулъ не може, не трѣбва да умре, преди да узнае за Христа и тя, Горгония, нѣма да умре, докато не го види християнинъ. Оттогава Горгония почти никога не говореше съ мжка си за Христа, ала всички сили на своята душа, всички сила на молитвата, тя почна да употребява, за да го доведе при Бога, за да направи своя домъ малка църквица.

Грижитѣ, обаче, за мжка не засѣнчиваха отъ Горгония околния животъ. Ето и сега, заета изцѣло съ пригатвянето на трапезата, тя мислѣше за ония, които бѣха близки и скѣпи на нейното сърдце.

— Сира, ходи ли днесъ при

Агния? Отнесе ли ѝ отъ нашата скромна трапеза? — обърна се тя къмъ прислужницата.

— Да, — отговори последната. Агния ти благодари, госпожо, загдето ти стопли и нахрани нейнитѣ сирачета... Тя ще се моли, госпожо, за тебе и за господаря...

— Господъ да приеме молитвата ѝ! — едва чувайки се произнесе Горгония, прекраснитѣ очи на която се премрежиха, когато се опомни за сирацитѣ на прислужницата...

II

Вечерята вече бѣше свършена, а Никовулъ все още не се завръщаще. Горгония влѣзе въ горницата, гдето трѣбваше да стане вечерята. Въ жгълтъ трептѣше пламъкътъ на свѣтилникътъ, излеко подухванъ отъ вѣтрѣтъ, който влизаше презъ отворения прозорецъ. Въ другия жгълъ имаше голѣмо разпятие и кръста бѣше увитъ съ живи цвѣта. Имаше много цвѣта, и тѣ пълнѣха жилището съ тънъкъ ароматъ. Веселитѣ гласове на играещитѣ на двора деца, нарушаваха вечерната тишина. Горгония се приближи при прозореца. Децата бѣгаха и играеха на малката пѣсечна площадка предъ самия домъ. Тѣ бѣха десетъ души, момчета и момичета, всички деца на бѣдни хора, деца, които Горгония събираше дене при себе си, омиваше, кърпѣше, нахранваше и учеше, и само вечеръ освобождаваше да си отидатъ дома. Между тѣхъ сега бѣха и нейнитѣ момиченца, едното съвсемъ още малко, 4—5 годишно, красиво, будно дете, другото, Алимпи-

яна, много по-възрастно, сериозно не споредъ годинитѣ си, приличаще на майка си. Колко внимателно се грижи тя за децата! Колко още отъ сега любовъ има въ нейното малко сърдцице, и колко още отъ сега прости бѣли дрехи има ошити съ нейнитѣ малки ржички за новороденитѣ деца на съседни бедни жени. . .

Горгония дълго време замислено гледаше на децата, после, внимателно вървейки, излѣзе при тѣхъ. Дѣцата за мигъ я заобиколиха. Тя заговори съ тѣхъ, и гласътъ ѝ зазвуча съ такава ласка, съ такава майчинска любовъ къмъ тѣхъ!! . . .

— Настава вечеръ, — изеднажъ проговори Горгония, като показва на зачервилото се небе, — слънцето скоро ще се скрие. . . Погледнете колко тихо, кротко и ласкаво стана то! И каква тишина има наоколо: вѣтърътъ замлъкна, гората не шумоли, езерото е съвсемъ неподвижно. . . Не е ли време да изпѣемъ вечерната пѣсень?..

Чиститѣ, свежи гласове залѣха древно-християнската Факелна пѣсень: „Свѣте тихий“...

Децата пѣеха и отражението на залѣзващото слънце се виждаше въ тѣхнитѣ сериозни очички, и върху крилата на молитвата летѣше къмъ Бога тѣхната чиста душа. Като сложи ржце на гърди, Горгония пѣеше наедно съ тѣхъ, и мислитѣ ѝ бѣха далечъ отъ земята. . .

— Горгония! — изеднажъ чу тя отзаде си мекъ звученъ, но здърженъ гласъ.

Тя бързо се обърна.

— Никовулъ! — радостно се тя засмѣ. Защо ти закъснѣ?

И защо е изморено лицето ти?.. Дай ми твоята горна дреха!

Децата ги заобиколиха.

— Ще позволишъ ли, — изеднажъ тихо попита Горгония, — децъ та да раздѣлятъ вечерята съ насъ... Тѣ сж тѣй бедни...

Никовулъ ласкаво даде знакъ съ глава, че е съгласенъ.

Когато после „вечерята на любовта“, децата прочетоха молитва и си разотидоха по домоветѣ, Никовулъ, се приближи къмъ жена си, падна предъ нея на колѣне и се втрени въ нейнитѣ дълбоки очи.

— Азъ знамъ, азъ виждамъ, азъ вървамъ гледайки на тебе Горгония, че Христосъ е Богъ, че Той е възкръсналъ, че Той е близко до насъ, въ насъ самитѣ. . .

Трепетъ обхвана цѣлото тѣло на Горгония. Тя не очакваше такава голѣма радостъ...

III

Отново настѣпи нощъ. Но каква ужасна нощъ за Никовула! Въ сжщата оная горница, гдето преди половинъ година той изповѣда своята вѣра въ Христа предъ Горгония, гдето наедно тѣй неотдавна се приготвяха тѣ къмъ неговото кръщение, — въ сжщата тая горница лежеше тя на смъртенъ одъръ. Никаква надежда за спасение нѣмаше. Неджга, който отдавна се гнѣздѣше въ слабото тѣло на Горгония, сега вече я водѣше къмъ гроба. Тя лежеше неподвижна, постепенно изтичаше, и смъртта вече витаеше надъ нейното безкръвно, ала таинствено спокойно и радостно лице.

Радостно?! Нима ней, 39 го-

дишната, бѣше лесно да се раздѣля съ живота? Нимѣ ней не бѣше жалко нито за Никовула, нито за децата, нито за престарѣлата ѣ майка? Да, ясно бѣше, че вече и мисълъ за земното не я тревожеше. Освободена отъ всѣкакви страдания и предала себе си и близкитѣ си на Христа, тя мирно отиваше въ вѣчността. Тя лежеше безъ най-малко движение, и само нейниятъ духовенъ отецъ, като приближи ухото си до нейнитѣ устни, по-право, чуваше, отколкото виждаше, че тя още е жива.

Никовулъ неможеше да си даде отчетъ за това, което ставаше. Той искаше да плаче, да риде, безумно да се удря въ нейната постелка и неможеше, по-право, не смѣеше: много тържествено и безмълвно бѣше наоколо. Измжчвайки се отъ скръбъ, престарѣлата Нона стоеше при постелката на умиращата. Обхванатъ отъ молитвенъ екстазъ, Григорий, падна наколѣне. Даже децата, слугитѣ и чуждитѣ, които дойдоха да дадатъ на умиращата последно целуване, се одържаха отъ сълзи. Тѣмъ се струваше, че не е позволено

да се съпроважда съ ридания заминаващата съ миръ.

Но ето като, че се помръдваха устата на Горгония. Какво иска тя да каже на своитѣ близки? Никовулъ се наведе къмъ лицето на жена си. „Въ тишина ще заспя и почина“, — можа да разбере той думитѣ на псаломъ, и следъ това лекъ трепетъ мина по тѣлото на Горгония.

— Отиде при Господа! — чу следъ това Никовулъ думитѣ на свещеника.

И само сега той разбра цѣлия ужасъ на онова, което стана. „Горгония!“ — изтръгна се отъ него нечовѣшки вопълъ.

Още много време се измина, преди Никовулъ да съзнае напълно, какъвъ апостолски подвигъ извърши Горгония, като го обърна къмъ Христа. Тогава именно, въ минутитѣ на висшето просвѣщение на своята душа, той повѣрва и въ това, че такива хора, като нея, не умирагъ, а преминаватъ отъ земята въ обещанитѣ отъ Христа на Неговитѣ истински последователи небесни обители.

А. Платонова

РАЗПРОСТРАНЯВАЙТЕ

„Християнка“ — едничкото най-разпространено у насъ списание, тѣй много полезно за всѣко семейство!

Дивно бразумяване

Ранна сутринъ Плакида, военоначалникъ римски, отице на ловъ. Многобройна свита го заобикаля отъ всички страни. Малко по-отзадъ бѣше приближениятъ орженосецъ Руфъ, водейки съ себе си дветѣ любими кучета на началника си. Богатитѣ дрехи силно блѣщѣха отъ златото и среброто на украшенията. Лжчитѣ на слънцето весело играеха върху тѣхъ и върху блѣскавата стомана на оржието и се преливаха въ отражението на разноцвѣтнитѣ камъни, съ които бѣха обсъжани седлата.

Като навлѣзоха въ жстата гора, съ която бѣха покрити разклоненията на Апенинскитѣ планини, ездачитѣ ловжии намалиха хода и сега тихо вървѣха между дърветата, като внимателно се вгледваха въ преплитащата се мрежа отъ стълбове и очакваха желания ловъ.

Малко време се измина — и изведнажъ излѣзоха на нѣкаква си поляна. Тукъ тѣ видѣха предъ себе си стадо отъ необикновно голѣми елени. Съ дивъ викъ ловжиитѣ се хвърлиха следъ тѣхъ.

Застена старата гора. Съ лай и викове, съ шумъ отъ човѣш-

ки крѣсъци се огласи нейната таинствена вѣкозна тишина. . . Ехото подхвана разнеслия се глъчъ, и хиляди отзвущи полетѣха изъ планинскитѣ дебри, въ мълчаливитѣ клисури, въ тѣснитѣ проходи, въ тишината на дремещитѣ гори.

Тичаха ловжиитѣ, а далечъ отпредъ се чуваше трѣсъкъ отъ копитата на бѣгащото стадо.

Плакида избра стариятъ водачъ, най-голѣмиятъ еленъ за себе си. Като се отдѣли отъ свитата, въ стремглаво препускаше, той се впусна следъ него, безъ да гледа на препятствията. Стѣблата на падналитѣ дървета му преграждаха пътя, клонитѣ го шибаха по лицето. Ловжиятъ, обаче, увлеченъ отъ гонитбата, не обръщаше внимание на това. Като пжтеводна звезда стърчаха предъ него грамаднитѣ разклонени рога на елена. У Плакида все растѣше и се увеличаваше пламенното желание да завладѣе скъпия трофей. . .

Много се продължи безумната гонитба. Отдавна вече не се чуваха гласовѣтъ на останалитѣ хора и лая на ловжискитѣ кучета. Все по-далеко и

далеко въ дълбочината на девствената природа, животното отвличаше Плакида. Но въ порива на преследването ловжията не забележаваше това. Сега вече той самичък тичаше по неизвестната мѣстност.

Гората се свърши и се замѣни съ камениста равнина. Но и това Плакида не забележа. Като прескочи баири и долове, като премина следъ елена попадащитъ му се реки, той цѣлъ се обърна въ едно само желание — да не изпусне лова.

Слънцето се приближи къмъ западъ. Нова гора, още по-голяма, още по-гъста отъ понапредъ. Къмъ нея отправи своя бѣгъ животното. Буквално изморно, то искаше да се скрие въ тая спасителна гора...

Съ радостенъ викъ препусна Плакида почти падащия отъ умора конъ и скоро се яви предъ стѣблата на първитѣ дървета. Но тукъ бѣше такава непроходима гора, такава плетеница отъ лозина и храсти, че неможеше да се мисли даже, че ще може човѣкъ, яздейки на конъ, да се проникне. Плакида слѣзе отъ коня и като държеше приготвенъ лъкъ и стрѣла, придружаванъ отъ кучетата, навлѣзе въ гората.

Съ трудъ той направи нѣколко шага. Изеднажъ дърветата се разрѣдиха и той се намѣри на малка поляна. Първото нѣщо, което се хвърли въ очитъ му, това бѣше преследваниятъ еленъ. Предъ самата непроходима гора, неподвижно стоеше животното, като гледаше съ своитѣ кротки и чисти очи на показалия се между дърветата ловжия.

Плакида бързо обтѣгна лѣжа и бѣше готовъ да пусне смъртоносната стрѣла. Изеднажъ съ чудна неземна свѣтлина се облеche главата на елена, а между рогата му съ силно сияние засия кръстъ.

Поразенъ отъ това, Плакида падна на колѣне, като здраво държеше своитѣ две кучета и, тъй премрълъ, биде обхванатъ отъ трепетъ на священъ ужасъ...

Изеднажъ отъ устата на елена се разнесе гласъ:

— Плакида, Плакида, защо ти не изповѣдавашъ истинската вѣра? Защо, бидейки чистъ по душа и сърдце, ти още не си се кръстилъ и си оставашъ езичникъ? Ето казвамъ ти: Плакида, угодни сж на Господа твой животъ, добритѣ дѣла и твоето милосърдие... И Богъ те зове при Себе си, въ лоното на Неговата света Църква.

Дивниятъ гласъ млъкна.

Страхъ обхвана душата на Плакида. Буквално сѣкашъ вцепенъ, той стоеше безмълвно на колѣне, съзерцавайки таинственото видение. Най-после се опомни и страхливо каза:

— Кой говори съ мене?

И отново се разнесе сжщиятъ гласъ:

— Азъ говоря съ тебе въ името на Оня, Който създаде небето и земята, месеца и слънцето, тъмната нощъ и утрената зора... Иди въ града и намѣри служителя Христовъ. Отъ него ти ще приемешъ светото кръщение.

Плакида наведе своята глава, а когато отново я издигна, видението вече бѣше изчезнало. И, безъ да става отъ колѣ-

нетъ си, Плакида се унесе въ молитва.

Слънцето потъмнѣ. Тишина и безмълвие настъпиха въ гората. Отъ всички страни поляната бѣше заобиколена съ стълбата на величествени дървета. Въ загадачната тишина на настъпващата вечеръ, буквално не клони, а сѣкашъ ржце, се протѣгаха къмъ небето, и молитва се чуваше въ тихия

шепотъ на треперещитѣ листа...

Падаха нощни сѣнки. Изкачаха една следъ друга далечни звезди. Като брилянти, тѣ бѣха насипани по синьото небе, и като сребърни конци тѣхнитѣ лъчи се протѣгаха върху земята и съ своята бледа, трептяща свѣтлина, заливаха самотната фигура на човѣка, стоещъ на поляната между вѣковния лѣсъ. С. Спаски

Богъ е свѣтлина.

„Богъ е свѣтлина, и въ Него нѣма никаква тъмнина“. (1 Ион. 1, 5).

Настъпи нощъ. Умиращитѣ лъчи на слънцето отдавна вече побледнѣха и мракътъ за почна да поглъща ивицитѣ отъ свѣтлина, която бѣ останала по небето.

Малко по малко заспа живота въ домоветѣ и постепенно загаснаха последнитѣ огньове, тъй както изчезватъ последнитѣ надежди въ моята душа.

На небесната твърдъ не сж толкова звездитѣ, колкото утешителнитѣ факти въ дълбочината на моето сърдце. Всичко замръ на небето и на земята. Има нѣщо зловѣщо въ това безмълвие. Всичко въ мене, както и вънъ отъ мене е погълнато и унищожено въ мрака на нощта. Азъ вървя въ тъмнината, посрѣдъ гробове, безъ да ги виждамъ, и когато се заглеждамъ въ тайнитѣ мѣста на своята душа, и тамъ откривамъ сжщо гробове.

Познати ли ти сж такива мжчителни часове? Минавалъ ли си изъ тѣзи пѣтица? Слушалъ

ли си удара на часовника, когато съ своитѣ повторения извесгява съкратяването на времето, свършването на всичко, смъртта на цѣлия свѣтъ? А всичко това е само видимо явление, само тревоженъ сѣнь. Поचाкай малко: потърпи, ако можешъ, „затвори си очитѣ и ще видишъ“; нощта се приближава, но тя се приближава къмъ деня. Съ този край се подготвя началото; въ нощта почва да блѣщука зарята. Всичко умира, та отново да оживѣе; къмъ изтокъ трѣбва да устремишъ погледитѣ си, и, посрѣдъ нощното безмълвие, ти ще чуешъ звукътъ на утрешнитѣ гласове. Мракътъ бърже ще се разсѣе подъ влиянието на висшата сила; непроницаемата завеса ще почне да пропуска свѣтлина; угасналия животъ ще възкрѣсне; ще се повдигнатъ отвсѣкжде пророчески звуци, чуруликане на птици, човѣшки гласове; въ неясния сумракъ на зората ще се появятъ малко по малко всичкитѣ познати тебъ образи, които ти се струватъ, че сж

изчезнали отъ тебе за всѣкога; въ наситения отъ влага полу-мракъ ще почнатъ да се показватъ покривитѣ на камбанариитѣ, дърветата; като отъ гробъ ще възникне пленителния свѣтъ съ своята обновена пищностъ и отъ дълбочината на твоето сърдце сжщо така ще възкрѣснатъ надеждитѣ, тѣзи безсмъртни мъртавци, които, на свой редъ, ще възнесатъ хвала на възкрѣсналия Христосъ.

Истина ли е това, напълно ли е истина, или това е само мечта, по-сладка отъ друга, но все пакъ измамлива?

Огледай се, душе моя, огледай се и вѣрвай. Животътъ отново се започва, или по-право, ти отново почвашъ да жи-

вѣшъ, тъй като живота не се прекращава; той не може да се прекрати, защото е животъ. Но твоята вѣра е слаба; нощъта те заставя да се съмнявашъ въ настѣпването на деня; ти викашъ като дете, което мисли, че е самичко, когато се пробужда въ тъмнината и което отчаяно зове при себе си нѣкого, докато не получи отговоръ.

О! Да бжде благословено во вѣки, на небето и на земята, това Слънце на правдата, което никога не изчезва и не умира, и което се проявява предъ тебе съ своята топлина, свѣтлина и могъщество!

Да бжде благословено, защото то дава живота!

Преведе свещ. Липчевъ.

Клепалото бие.

Въвъ глуха планинска долина стояла
Въвъ стари години обителъ света,
Кандилце блѣщѣло, молитва се пѣла
Въвъ църквица бедна, далечъ отъ свѣта.

И всѣка недѣля тамъ старецъ пречестни
Клепалото биелъ, за служба, въ зори . . .
Ехтѣли долове отъ гласъ благовестни,
Отпращали ека гори, канари

И радостно будѣлъ въ покоя имъ вѣчни
Пустинитѣ горски приветниятъ звукъ,
И селяни добри отъ близки, далечни
Сѣла на молитва се стичали тукъ.

И много години въ узои нечути
Клепалото биелъ калугерътъ старъ.
Но лошъ день настаналъ: невѣрници люти
Земя ни сторили я пленъ и пожаръ.

Дошли съ мечъ и огънь и въ туй мѣсто диво,
Далечно, — въ недѣля света, по зори, —
Току-що клепало забило грѣмливо.
Избѣгали старци вѣвъ пусти гори.

Стоялъ, непобѣгналъ монахътъ пречестни,
И следвалъ да удря клепалото пакъ.
Ехтѣли долове отъ гласъ благовестни —
За срамъ и за чудо на Божия врагъ.

Загиналъ монахътъ подъ меча душмански,
На служба Господня останъ до конецъ,
Не трѣиналъ духътъ му отъ страхъ агарянски
Приелъ за Христа мжченишки вѣнецъ.

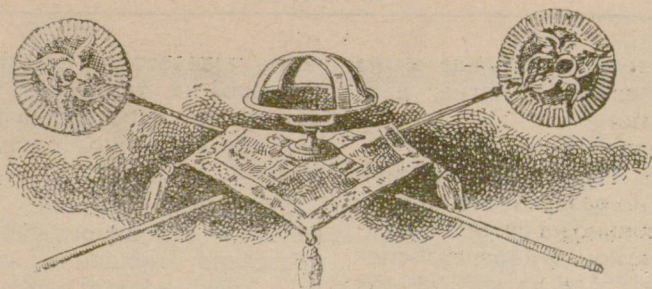
И скоро, ограбенъ, пламнатъ манастиря.
Мъжнала навѣки молитва света.
Отъ Божия домъ не остана ни диря . . .
Единъ споменъ мжтенъ останъ на свѣта.

Единъ само споменъ и чудо незнайно:
Тукъ всѣка недѣля, по тъмни зори,
Гласътъ на клепалото разнася се тайно
По ближни долове, изъ глухи гори.

И селянинъ сепнато очи си застрѣля,
Прекръсти се бързо, нататѣкъ зави
И плахо си шушне: — „Света е недѣля:
Калугерътъ Божи клепалото бий.“

Ив. Вазовъ

**Разпространявайте изданията на
Братството „Бѣлъ Кръсть“.**

Наука за духовния животъ

Тѣлесната страна на човѣшката природа

Хора, незапознати съ сжщността на духовния животъ, обикновенно мислятъ и говорятъ, че духовниятъ животъ не произтича отъ самата човѣшка природа, а се натрапза отъ вънка. Това, обаче, разбиране е съвсемъ погрѣшно. Истински човѣшки животъ, т. е. духовенъ животъ е она, който не само напълно съответствува на здравата човѣшка природа, на оная природа, каквато е създадена отъ Твореца и каквато е предназначена отъ Него да бжде, но той напълно произлиза отъ нея, отъ нея се диктува и посочва.

Ето защо, за да се узнае, кой животъ е истински човѣшки, трѣбва човѣкъ основно да се опознае съ човѣшката природа. Къмъ това опознаване на човѣшката природа и ние преминаваме.

Човѣшката природа се състои отъ тѣло, душа и духъ. Тия тритѣ сж основата на човѣшката природа, а поради това въпроситѣ за тѣхъ сж основни въпроси на човѣшкия животъ. По тая причина тѣхното разяснение ще хвърли свѣтлина върху всички въпроси

и разсжждения относно истинския човѣшки животъ.

Да разгледаме най-напредъ човѣшкото тѣло.

Тѣлото се състои отъ разни органи. Всѣки отъ тия органи извършва известна служба въ тѣлото, която служба е сжществено необходима за живота на човѣшкото тѣло. Главнитѣ, обаче, органи на човѣшкото тѣло сж три вида: хранителни, двигателни и чувствителни.

Първия видъ органи сж: стомаха, дробоветѣ, сърдцето, артериитѣ, венитѣ, лимфатическитѣ сждове и пр. Всички тѣ служатъ за отдѣляне на разни сокове отъ кръвта за храна на тѣлото. Тѣхното предназначение е да хранятъ тѣлото. Втория видъ сж мускулитѣ и коститѣ, на които назначението е да движатъ вътре и вънъ тѣлото. Третия видъ сж нервитѣ, центъръ на които е главата, грѣбначния мозъкъ и системата на ганглиитѣ. Тѣхното назначение е чувствително тѣта.

Когато хода на тия органи и взаимното имъ отношение е въ редъ, тѣлото е здраво и животътъ е вънъ отъ опасностъ.

Всѣки отъ тия органи има

своята нужда. Нуждата на първитѣ е: храна, пиене, въздухъ, сънъ.

Нуждата на вторитѣ е — движение. Нуждата на третитѣ — приятно раздраждане на нервитѣ, особено на петѣтѣ чувства, чрезъ които нервната система е излѣзла на яве за общение съ външния свѣтъ.

Понеже тѣлото влиза като съставна частъ въ човѣшката личностъ, душата е възприела всичкитѣ му нужди като свои. По тая причина ние казваме: искамъ да ямъ, да спя, да пия, искамъ да се разходя, да работя, да слушамъ разни хармонии, да мириша разни благоухания и пр. Като взема за свои всички нужди на тѣлото, душата се грижи за тѣлото удоволетворение и всѣкакъ желае, щото на тѣлото да бжде добре и да му бжде спокойно. Това отношение на душата къмъ тѣлото, което тя има сама по себе, по инстинктъ — се казва животолубие, тѣлолюбие, желание по кой за тѣлото.

Съвокупността на всичко това е тѣлесната страна на човѣшкия животъ. Но не всичко тукъ е еднакво тѣлесно и чувствено. Силно тѣлесно е само хранителната частъ, но и тя може да се облагороди като се приспособява къмъ душевнитѣ цели. Органитѣ на движението и чувствата слу-

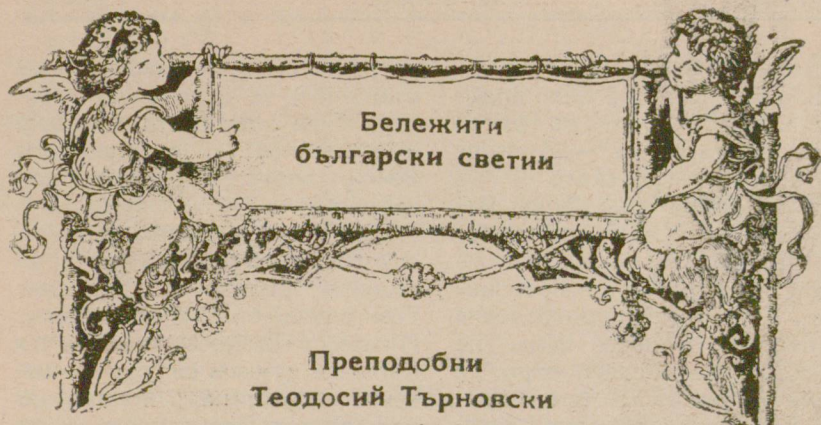
жатъ повечето на душата, отколкото на тѣлото. А единъ отъ органитѣ, органа на речта — изключително служи на душата.

Тѣлесенъ, плътски, чувственъ, — неodobрителенъ въ нравсвено отношение животъ, — е оня, когато човѣкъ се увлича отъ крайно животолубие и тѣлолюбие и поставя за своя изключителна цель спокойствието на тѣлото или всестранно удоволетворение само тѣлеснитѣ нужди, като забравя съвсемъ за душата и още повече за духа.

Освенъ това, много тѣлесни нужди, природно прости, развиватъ се въ много привички, пристрастия къмъ разни начини на удоволетворение. Напр. облеклото, пиенето храната, Може ли да има нѣщо по-просто отъ тѣхъ? А въ сжщностъ, до какви извращения не се идва и що не се прави заради тѣхъ?

У такива обикновенно душата и духа гладуватъ, ако съвсемъ не сж забравени, заглушени и потънали въ чувствителностъ. Тѣзи хора нѣматъ нито минута свободна, тичайки подиръ онова, което е нужно за удовлетворяването на всички привички и извращения на тѣлеснитѣ нужди, а често пжти и десетки други хора сж заети съ сжщата работа.

(Продължение отъ 1 и 2 кн. год. IV)

Победата надъ еретицитѣ прославила преподобни Теодосия. Слухъ за него и за подвизитѣ му бързо се разнесълъ надалечъ и не само отъ единия до другия край на България, а и вънъ отъ България, а именно въ Сърбия, Венгрия, Влашко, а сжщо и между онѣзи, които живѣяли около Месемврия (иже окрестъ месембра живущіихъ).

Отвсѣкжде започнали да идвадъ хора при преподобни Теодосия. Мнозина идвали, само за да го видятъ, да му се поклонятъ и да послушатъ поученията му; а пъкъ други, числото на които сжщо било голѣмо, идвали, за да останатъ да живѣятъ при него и да се подвизаватъ подъ неговото ръководство. На всички той давалъ благъ съветъ; а пъкъ ония, които оставали да живѣятъ при него, той изучавалъ добре и имъ съветвалъ да се подвизаватъ тъй, както виждатъ, че имъ е най-сгодно. На всички той препоръчвалъ да се стремятъ да привикнатъ да пресичатъ желанията си, да нѣматъ желание за нищо

отъ този животъ, не съ доблесно мждруване да презиратъ всички нѣща отъ този свѣтъ, защото тѣ сж като димъ, който бързо се губи въ въздуха, като рѣчнитѣ струи, които изчезватъ отъ предъ очитѣ ни, и като вѣтъръ, бързо преминаватъ.

Наскоро следъ този съборъ, а именно презъ септемврий или октомврий 1355 година, преподобни Теодосий, по покана на българския царъ Ивана Александра и по желанието на ългарския патриархъ Теодосия, написалъ на съученика си Калиста, тогава цариградски патриархъ, писмо. Трѣбва да забележимъ, че по оновъ време работитѣ въ Византийската империя били доста уредени, междуособната война прекратена, та царъ Иванъ Александъръ желаялъ да поддържа съ нея добросъседски, приятелски отношения. Съ тази целъ той влѣзълъ въ преговори съ византийския императоръ Ивана VI Палеолога, които се свършили съ туй, че Кесаря, дъщерята на Ивана Александра, се вѣнчала съ Андроника, сий

на Ивана Палеолога. Политическият отношения били подобри. Добре, но по онова време и църквитѣ — българската и цариградската — не били въ добри отношения. Рабтата била дошла до тамъ, че българския патриархъ въ време на служба не произнесълъ името на цариградския патриархъ, и като самъ не пригото лявалъ свето миро, не вземалъ такава и отъ цариградския патриархъ, отъ когото по-рано вземалъ, а за извършване таинството свето миропомазване, вземалъ свето миро отъ мощитѣ на свети великомъченика Димитрия Мироточиви и на света Варвара, мощитѣ на които се намирали въ Елада. Потрѣбно било да се подобрятъ отношенията и на църквитѣ. И тази такава важна и деликатна работа била възложена на преподобни Теодосия. — Писмото на преподобни Теодосия не е запазено, но е запазенъ отговора на Патриарха Калиста, който е надписанъ тъй: „Увещаніе Божественнаго Свещеннаго собора, и учителство о святѣмъ кръщеніи иже въ мѣста трънова града обрѣтающимся честнѣйшему же въ священноиноцахъ киръ Сеодо ію и честнѣйшему во иноцѣхъ киръ Роману и къ прочимъ священникомъ“. Отъ този отговоръ ние се научаваме за съдържанието на Теодосиевото писмо, което било подписано отъ неотдѣлния отъ Теодосия неговъ ученикъ и другаръ монахъ Романъ. — Ето какъ високо и българскиятъ царъ, и българскиятъ патриархъ цени-

ли преподобни Теодосия. Нѣма съмнение, че целъта на писмото била достигната: макаръ и временно, но отношенията между дветѣ църкви се подобрили.

Скоро се представилъ и другъ случай, който още повече прославилъ преподобни Теодосия. Този случай билъ следващиятъ. Нѣкой си Теодосий, човѣкъ по дѣлата и думитѣ си грубъ и невежа, като станалъ монахъ, не пожелалъ да стане ученикъ на нѣкого отъ по-старитѣ монаси, и подъ негово ръководство да се подвизава, а почналъ самоволно да прекарва живота си. Той, прочее, постѣлъ, въздържалъ се отъ всѣко развлечение и удоволствие и скиталъ по хълмоветѣ и по планинитѣ. Дяволътъ, като видѣлъ, че този Теодосий лесно може да стане неговъ вѣренъ рабъ, почналъ да го влачи навредъ, кждето пожелаялъ. Дълго време така се скиталъ този невежа и грубъ монахъ. По едно време, подтикнатъ отъ дявола, той почналъ да размишлява върху думитѣ на Христа Спасителя: „Ако нѣкой иска да върви следъ Мене, нека се отрече отъ себе си, да вземе кръста си и да Ме последва (Мат. XVI. 24). Дълго мислилъ той надъ тѣзи думи; но защото неговъ ръководителъ при тѣзи размишления билъ не нѣкой мждъръ, просвѣтенъ старецъ — монахъ, знаещъ, добре разбиращъ високия смисълъ на божественото Спасителево учение, а вѣчниятъ човѣшки врагъ, самъ дяволътъ, той съвсѣмъ неправилно разбралъ смисъла на тѣзи Христови думи. Под-

тикнуа отъ дявола, той решилъ да напусне планинитѣ и хълмоветѣ, да се яви между хората въ градоветѣ и селата и да проповѣдва ново учение за разбиране на посоченитѣ Христови думи. Той започналъ да учи, че не трѣбва да сжществува законенъ бракъ, че женитѣ трѣбва да напушатъ мъжетѣ си и мъжатѣ да напушатъ женитѣ си. Мнозина души, и особено пъкъ много жени съ увлечение слушали тази проповѣдь на невежествения и грубъ монахъ Теодосия, и, увлечени отъ него, захванали да напушатъ мъжетѣ си. Скоро около Теодосия се събрали доста много жени, които били напуснали мъжетѣ си. Дошли и млади момци, та че и нѣколко души мъже. Теодосий заповѣдалъ на всички да се облекатъ въ монашески дрехи и ги повелъ да се скитатъ по пустинитѣ, пещеритѣ и други подобни мѣста. Тукъ Теодосий се съблич лъ съвсемъ голъ, заповѣдалъ и на другитѣ (жени, момци и мъже), които били съ него, и тѣ да се събличатъ съвсемъ голи, наредилъ ги на редъ и, като тръгвалъ напредъ, каралъ ги да вървятъ единъ следъ другъ и да стѣпватъ въ стѣпкитѣ му, защото, казвалъ той, тѣй вървѣли апостолитѣ подиръ Христа Спасителя. Подтиквани отъ дявола, събралитѣ се при тогова

Теодосия жени, момци и мъже, усърдно изпълнявали заповѣдта му. Когато пъкъ се мръквало, той заповѣдвалъ на всички да се прибератъ въ нѣкоя кжща или ограда и тамъ, безъ да се боятъ отъ Бога или да се срамуватъ отъ сами себе си, се предавали на нечуванъ развратъ. Подтиквани отъ дявола, мнозина тръгнали да дирятъ тогова еодосия, понеже мълвата за него се разпространила на далеко и на широко. Достигнала тази мълва и до преподобни Теодосия. Дълбоко опечаленъ, преподобни Теодосий почналъ да се моли Богу да вразуми прелѣстения отъ дявола монахъ. Най-после той го повикалъ при себе си и не съ жестоки думи, или съ заплашване, или съ яростъ, а съ благи и тихи думи, способни да въздействуватъ върху душата на слушателя, обяснилъ на заблудения монахъ лъжливо тѣта, несъстоятелността на учението му, доказалъ му, че е излѣстенъ отъ дявола и му разкрилъ и добре обяснилъ истинския смисълъ на божественитѣ думи на Христа Спасителя. По този начинъ преподобни Теодосий успѣлъ да повърне на правия пѣть не само самозаблудилия се монахъ, а и всичкитѣ негови последователи — жени, момци и мъже. Мнозина и отъ тѣзи последнитѣ станали истински подвижници. (Следва)

Нашият печатъ за жената.

За девическия манастир.

Преди няколко дена срещнах една дописка въ в. „Демократически прегледъ“, написана отъ една моя колега по професия (журналистка), въ която дописка се казваше, специално за Арбанашкия девически манастир, че монахинитѣ често напускали манастиря поради това, че нѣмало цѣль, осмислена цель, оставането имъ въ него.

Азъ бѣхъ въ сщия манастиръ и престояхъ тъкмо толкова време, колкото и почитаемота колега, (пжтувахме заедно) и нѣмахъ време да се опозная по-обстойно съ живота на монахинитѣ. Но понеже познавамъ повече живота въ нашитѣ девически манастири, а не само тоя на католическитѣ, както това казва за себе си въпросната дописница, мисля, че не ще бжде излишно да се противопоставя на единъ невѣренъ или недостатъчно провѣренъ възгледъ. Непосредствено следъ посещението ми Арбанашкия манастиръ, азъ имахъ случай да гостувамъ цѣли два дена въ другъ девически манастиръ, именно тоя на сестритѣ на „Бѣлия рѣстъ“ въ Корилския манастиръ „Св. Иванъ Рилски“.

Пристигнахъ въ такова време, когато почитаемиия архимандритъ Ябаджиевъ бѣ ималъ щастливата идея самъ да пренесе отъ София тукъ и монтира новокупената отъ братството съ средства на последното и на архимандрита печатница, въ която печатница сестритѣ отъ манасти-

ря ще се подвизаватъ като словослагателки и пр. По тая причина реда въ манастирския дворъ бѣше нарушенъ, но все пакъ оная чистота и вкусъ въ наредбата, която ми направи впечатление и въ Арбанашкия девически манастиръ, личеше и тукъ. Килиитѣ, чардацитѣ, църквичата, градинката, бостанитѣ, оборитѣ — навсѣкжде личеха положенитѣ старания на грижлива женска ръка за подържане реда и чистотата. Всичкитѣ тия грижи сж възложени изцѣло на сестритѣ. Рано въ зори бие клепало и следъ него камбанка, които призоваватъ отшелничкитѣ за ставане отъ сънъ. Две три минути следъ това (тукъ нѣма нужда отъ подробенъ тоалетъ) изъ манастирския дворъ плъзватъ фигури въ черни раса — сестритѣ въ бѣла касинка и черно було връхъ нея, бързатъ къмъ църквичата, за да прислѣствуватъ на божествената служба. Тѣ образуватъ църковенъ хоръ или държатъ страна при църковното пѣние. Следъ църква почва домашната работа, т. е. всичко онова, което трѣбва да се направи около домакинството и стопанисването.

Следъ пладне въ дѣлниченъ день монахинитѣ сж заети въ училището, основано при манастиря. Тукъ тѣ изучаватъ катехизисъ, основно Богословие, френски езикъ, самарянство, проповѣдничество, източно и западно църковно пѣние и други предмети. Но и следъ учебнитѣ занятия тѣхъ ги чака толкова много работа, че тѣ едвамъ могатъ да от-

дѣлятъ време за изучване уроцитѣ си и сѣ принудени да усвояватъ всичко въ часа на преподаването.

Вечерята се лѣга рано въ манастиря, тъй че време за праздно прекарване тукъ не съществува.

При тоя непрестаненъ физически трудъ, естествено е, че изнежени натури, особено такива, които не сѣ дошли да се предадатъ всецѣло на званието си, не могатъ да издържатъ. Ето защо всички такива лесно напускатъ манастиря.

Не защото стоянието имъ въ него е безцелно и безсмислено. Самото отиване въ манастиръ, посветяване въ монашеско звание вече реализира целта: отстранение отъ съблазнитѣ на грѣховния миръ, тѣсно единение съ Бога и природата. Знае се, че манастиритѣ сѣ построени на най-живописнитѣ и най-високитѣ мѣста, и тамъ човѣкъ се чувствува винаги по-близо до Бога.

За ония, които обичатъ да си угаждатъ въ всичко, не е манастирския животъ. Тамъ плътта не се бичува, както е било нѣкога си, но не се дава преднина на чревоугодieto и себеугодничеството. Храната е упростена до най-необходимото, работата е уморителна, духътъ се укрѣпва чрезъ постъ и молитва.

Какво по-добро и сигурно прибежище за огнетенитѣ и оскърбенитѣ въ живота, за ония, които сѣ останали самъ-сами на свѣта, които не могатъ да намѣрятъ приложение на своитѣ сили въ живота и сѣ изложени на оскъдица, ако сѣ честни и добродетелни натури.

Въ Бѣлия Кръстъ, освенъ игуменката, майка Людмила, бивша двадесетъ годишна основна учителка, която получава пенсия, внасяна въ манастирската каса, нѣма нито една сестра, която да е дошла съ средства. Всички сѣ всецѣло въ тя-

жестъ на манастиря. Онова, което тѣ получаватъ тукъ, го оправдаватъ съ труда си и усърдието си, за общото благо на всички. Такова едно общежитие е сложено на миръ, съгласие и любовъ — единъ за всички и всички за единъ. Този е принципа, който ръководи живота на монахинитѣ. И който има дарба къмъ особени занимания, никой не му пречи да ги прояви, а напротивъ — среща насърчение въ работата си. Една сестра пише разкази, друга свири на органъ, трета работи изящни ръкодѣлия — на всички такива, се оставя просторъ да проявяватъ своитѣ дарби.

Погрѣшно е да се мисли, че манастиря е затворъ за младитѣ души. Напротивъ, постоянно сестритѣ излизатъ масово по шествия изъ села и градове, взематъ участие въ църковната служба, проповѣдватъ, разпространяватъ църковна и просвѣтителна литература. На тия шествия населението масово се стича да посрещне монахинитѣ, устройва имъ арки, среща ги съ литии и вѣнци. Така сестритѣ иматъ възможностъ да се съприкосновяватъ съ нуждитѣ и неджитѣ на мирянитѣ и да имъ се притичатъ на помощъ съ онова, което сѣ научили и усвоили въ преподаването имъ учение.

Самото обричане на дѣвство не е тъй страшно, както звучи на гледъ. Какво дава на душата мирската любовъ, съпружеството, материнството — грижи, несрети, измамване, разочарование.

Въ манастирската ограда нѣма мегданъ за тия чувства, тамъ духътъ е спокоенъ и душата примирена съ Бога. Мистичното чувство, което е тъй силно у жената, намира тукъ най-подходяща храна и удовлетворение. Жената, която се прекланя само предъ личността, ни-

кога въ живота не може да намѣри идеална личностъ, винаги търпи разочорования и само вземайки за идеалъ личността на Богочовѣка, тя намира утѣха и покой въ безкористната си любовъ къмъ Него.

Ето защо за ония девизи, които искатъ да избѣгатъ отъ грубостта на живота и да живѣятъ чисто и смиренно, да се предадатъ на безко-

ристенъ трудъ и да не се грижатъ за утрешния день, най-подходящото убежище е манастиря, „мѣстото започивка, за отдихъ и миръ“, както го нарича народния поетъ Ив. Вазовъ.

И ето защо манастирския животъ има своята целъ и своята осмисленостъ, само че изисква чисто сърдце и душа предана Богу.

Р. К-ва

Сестритѣ отъ Бѣлия Кръстѣ въ с. Беброво

И нашия затѣнтенъ и изолиранъ отъ бързи съобщения край имаше честта да бже посетенъ отъ две сестри на „Бѣлия Кръстѣ“ въ недѣля на самарянката. Явиха се на службата още сутринята много рано. Съ особеността на формата си неволно привлечеха вниманието на християнитѣ. Особено бѣ внушително и трогателно, като взеха и участие съ пѣнието си при богослужението. Мелодичното, стройно и ангелско пѣние на сестритѣ прикова вниманието на Богомолци и съ притаенъ дъхъ поемаха всѣки звукъ, излизащъ отъ устата на сестритѣ. Запази се пълна тишина презъ цѣлото богослужение. Службата ни бѣ съборна, защото имаме опредѣлено за тази недѣля да направимъ молебень за дъждъ съ едноседмиченъ постъ. Събрата свещ. Ив. Цоневъ държа проповѣдь на текста: „Богъ е духъ и който Му се кланя, трѣбва въ духъ и истина да Му се кланя“. Обясни какъ трѣбва да се кланяме на Бога въ духъ и истина. Кой може да ни научи да Му се кланяме

въ духъ и истина, че источникъ затова е словото на Бога. За цѣлѣта сж дошли при насъ сестри отъ „Бѣлия Кръстѣ“ да разпространяватъ такива духовни книги и нека при тѣхъ всѣки се притече да си купи отъ тия книги. На църковния отпущъ се обяви на богомолцитѣ, че следъ обедъ ще има специално събрание въ свръзка съ сестритѣ отъ Бѣлия Кръстѣ“.

Следъ свършване на молебна почна обиленъ тихъ и плодотворенъ дъждъ. Всички богомолци съ изпълнени очи съ сълзи отъ радостъ викаха: „великъ и милостивъ е нашия Богъ, а ний сме много грѣшници. Да сж живи и сестритѣ отъ Бѣлия Кръстѣ, защото Богъ заради тѣхъ ни даде този безцененъ плодотворенъ дъждъ“.

Всички отидоха при сестритѣ и си купиха книжки и кръстчета и съ особена радостъ и доволство си отидоха по домовете. Дъжда все непрестано валише отъ 10¹/₂ до 2¹/₂ часа. Църковната камбана разнесе нѣколко мелодични гла-

бъл. царе, кога Църквата е била духомъ силна, тогава България е имала бѣли дни на животъ. Очърта грѣшкати отъ освобождението насамъ и какъ вече е съзната на много мѣста тая грѣшка и сега се работи за засилване на Църквата, отваряне на духовни училища, просвѣтни братства отъ християни и ученици. Сжщо тая задача гони и братството на „Бѣлия Кръсть“. Неговата задача е апостолска, да сѣе просвѣта, да гледа болни, сираци, старци и пр. Посветенитѣ въ него сж се отрekli отъ живота и искатъ да служатъ на нашитѣ духовни нужди: да лѣкуватъ нашитѣ рани, да ни показватъ пѣтя на живота, не престано да ни носятъ свѣтлина. Днесъ сестритѣ сж при насъ и носятъ ни книги съ такава свѣтлина. Ний трѣбва да си купимъ отъ книгитѣ и да

се запишемъ за сп. „Християнка“. Въ тѣхъ има цѣръ за нашитѣ духовни рани. По-неже идатъ при насъ да лѣкуватъ б лната душа на българина и ний съ радостъ трѣбва да ги приемемъ. Събранието се закри съ химна на млад. хр. братства. Християнитѣ пожелаха да ги посетятъ сестритѣ по домоветѣ. Часа бѣ вече 6 и за 2 часа отъ посещението се записаха 40 абонати отъ селото ни (което брои 200 кжци) за сп. „Християнка“. Продадоха се книги и кръсчета. Християнитѣ съ особено видимо доволство и радостъ приемаха гоститѣ си сестри и се записваха драговолно за списанието. Голѣмо значение има за подигането религиозния духъ отъ такива посещения.

с. Беброво, 30 май 1926 г.

Съобщава бебровски християнинъ

Медицински известия.

Рани.

Споредъ това, отъ що е причинена раната, различаваме рани: порѣзани, посѣчени, прободени, одраскани, разкъсани; смачкани, стрѣлни, ухапани, разѣдени и изгорени. Тѣ по форма, голѣмина и дълбочина биватъ различни; едни сж чисти, други сж зацапани и заразени; колкото и да е малка раната, тя може да стане опасна ако е зацапана, заразена.

Общи предохранителни мѣрки.

Раната може да бжде опасна въ следнитѣ случаи:

- 1) ако има много отнета тъканъ;
- 2) ако сж повредени вътрешни органи, важни за живота;
- 3) ако е изтекло много кръвъ,
- 4) ако е заразена.

Всѣка рана представлява въ кожата на тѣлото едно отворстие, презъ което може да изтече необхо-

димата за поддържането на живота кръвъ, или пъкъ да влѣзе въ тѣлото зараза, която да го отрови. Отрова за тѣлото е всѣка нечистота и мърсотия, защото съдържа зараза. Заразата (микроби, бактерии, бацили, плесени и др.) се намира навсякъде: въ въздуха, водата, праха, по всички предмети, по дрехитѣ и по ржцетѣ ни. Микробитѣ сж много малки и се виждатъ само съ микроскопъ; колкото и малко количество да влѣзе въ тѣлото ни отъ тѣхъ, тѣ бърже се размножаватъ и причиняватъ възпаление, гноясване, гниене и отравяне на кръвъта.

За да се премахне подобна опасностъ, най-главното условие и първата помощъ на ближния въ тоя случай е, да се не оставя да изтече много кръвъ и да не се зарази раната. Внимавай самъ да не заразихъ раната!

Къ може да запазимъ раната отъ заразяване.

1. Ако има време, запретни си ржавитѣ, изрѣжи и изчисти ноктитѣ си, измий ржцетѣ съ сапунъ и вода (по възможностъ топла), и, ако има четка, почисти ги съ нея добре, измий ги и съ лизолова, карболова или сублимирана вода.

2. Отстриани всичко около раната, дето може да има нечистотии; дрехитѣ около раната разрѣжи или разпори съ ножици или остъръ ножъ, но не ги тегли да не би да откъртишъ отъ раната засъхнала кръвъ.

3. Не пипай раната съ прѣсти, съ кърпа, съ ризата или дрехитѣ на пострадалия, недѣй изследва, не изтривай раната и по никой начинъ да не я миешъ.

Само околността на раната, ако е много замърсена, да се поизчисти (като при това самата рана се покрие съ чиста, кърпа, съ чиста сапунена вода, сжщо и съ тѣй нареченитѣ антисептични (противозаразни) разтвори, като: сублимирана вода (единъ грамъ сублимиратъ разтопенъ въ едно кило вода), лизолъ (20 капки въ $\frac{1}{2}$ кило вода) Тѣзи разтвори сж отровни и небива всѣки да си служи съ тѣхъ.

Чистенето на раната, ако

това е нужно, може да прави самолѣкаря; изобщо раната се чисти сама съ кръвъта, която изтича изъ нея. Само ако има по раната прѣстъ, пѣськъ, калъ, може да се промие съ порѣсване съ иригаторъ. поливане съ каничка, стомна или съ памукъ натопенъ въ вода. Съ сонгери, или мивки по никой начинъ да не се мие рана.

За измиване рана най-добра е преварената вода (защото съ изваряването заразата се умъртвява — и се казва стерилизация, обезплодяване, или пъкъ ако въ водата се прибави нѣкое средство, което унищожава заразата; по тоя начинъ раната се дезинфектира (обеззаразява) съ антисептична (противозаразна) вода.

За дезинфекциране най-подходящи сж боровата киселина (1 супена лъжица борова киселина разтопена въ половинъ кило преварена вода), еолицилова киселина (една лъжичка чаена въ половинъ кило топла вода) алуминиевъ ацетатъ (5 супени лъжици въ половинъ кило вода), сублимиратъ (единъ грамъ въ едно кило вода).

Продължително миене на раната е излишно, понѣкога е и вредно.

Кръвъ върху раната не е нечистота. Затуй засъхната кръвъ върху рана да не се изтрива; тя затваря раната да не тече повече кръвъ и така представя естествена покривка на раната.

Недѣй бута чуждитѣ тѣла въ раната, като крушуми, стъкло, части отъ оржие, парчетл отъ дрехи; това е работа на лѣкаря.

4. Спри кръвотечението съ натискане или съ превръзка.

5. Непокривай раната съ нечиста превръзка, като старо платно, мушам, тифтикъ и подобни. Употрѣблявай за превръзка само чисти кърпи.

Ако нѣма подходящъ материалъ за превръзка, по-добре остави раната непокрита или не я пипай никакъ.

6. Поиздигни по на високо повредената частъ, или я подкрепи съ превръзка.

7. Прати за лѣкарь или, ако може, заведи наранения при лѣкарь (у дома му, въ амбулаторията или въ болницата, дето е по-близо).

Отровни рани.

Ако раната е причинена от нечистъ уредъ, отъ ухапване отъ куче, змия и др., то трѣбва да се пази да не премине отровата въ кръвта; ако отъ раната тече малко кръвъ, остави я да тече, за да измие отровата, като същевременно се стѣгне ржката или кракътъ надъ раната, за да не отива кръвта къмъ сърдцето; повредената частъ да се остави да виси и да се натопи въ топла вода. Отровени рани могатъ да се изгарятъ съ нажежено желѣзо, съ силна карболова киселина, азотна киселина (кезапъ); отровено отъ змия се налага съ амониакъ; въ подобни случаи бързо да се отиде при лѣкарь!

При ухапване отъ насѣкоми, пчели, оси, скорпионъ, извади жилото и намокри раната съ амониакъ. Ако последва възпаление, налагай съ карболова вода и положи ухапаната частъ високо.

Изгаряне, попаряне, измръзване.

Предпазване: пази се кога си до огънь, когато пълнишъ ламба съ газъ: не хвърляй запаленъ кибритъ преди да изгасне напълно; кога перешъ, кжпишъ деца, внимавай да не полѣешъ или излѣешъ гореща вода върху децата; пази да не разлѣешъ горещъ чай, млѣко, чорба върху си или върху други. Имай предъ видъ, че дрехитъ, тънkitъ платове, пердетата, сламата, сѣното, газта, спиртътъ, терпентиновото масло и етерътъ лесно се запалятъ и горятъ.

Особено внимателни трѣбва да бъдемъ къмъ децата. Недавай и крий кибритя отъ децата; неоставяй горливи и отровни вещества (кезапъ, витриолъ) тамъ, кждето минаватъ деца, да не разсипятъ шишетата и се изгорятъ. Отъ изгаряне кожата се зачервява, образуватъ се мѣхури и кожата както и поддълбокитъ тъкани, изгарятъ.

Помощъ.

1. Огаси пламъка съ одеало, дебела дреха; повали запалениятъ на земята и го търкалай, или го посипи съ пѣсъкъ или пепель.

2. Охлади бързо горящитъ дрехи съ много водъ.

3. Отнеси запалениятъ въ топла стая и прати веднага за лѣкарь.

4. Отсрани дрехитъ безъ дѣрпане, само съ разрѣзване или разпаряне съ остъръ ножъ или ножици.

5. Неразпуквай мѣхуритъ; много което може да се направи, е съ игла да се бодне мѣхура, за да изтече водата.

6. Запази изгореното мѣсто отъ въздуха, та да намалишъ болкитъ, потопи го въ хладка вода (баня), или го покрий съ мазъ, за изгорено (продава се готова въ аптекитъ: смѣсъ отъ варовита вода и ленено масло по равни части), дървено масло, вазелинъ, боровъ вазелинъ, бѣлткъ отъ яйце, посипи го съ брашно, кола, прахъ отъ вѣглища, сода и тури върху това чистъ памукъ, превързанъ съ кърпа или съ повой.

При незначително изгаряне, попаряне, стига ако изгореното се налага съ студена вода, снѣгъ, ледъ (отъ 1—1 и половина часа) до като хладината е приятна, или съ масло, мазъ или охлаждаща вода (вода отъ алуминиевъ ацетатъ и други).

При разяждане кожата отъ силна киселина, луга или негасена варъ, трѣбва най-първо тия подирнитъ да се измиятъ отъ кожата съ много вода, после, ако изгореното е отъ киселина, да се налага съ содова или варовита вода и др. и, обратно, ако изгореното е съ луга, да се налага съ оцетъ, лимоновъ сокъ и мѣстото да се превърже.

Силната жажда на изгоренъ се уталожва съ хладки питиета, къмъ които се прибавя малко ромъ или конякъ.

Измръзвания. Измръзналиятъ се отнася въ студена стая и измръзналитъ части се разтриватъ съ снѣгъ, студена вода или студени мокри кърпи; много е опасно измръзнали да се нагряватъ на огънь или печка.

Изъ книгата: „Даване първа помощъ при нещастни случаи“ — Д-ръ С. Ватевъ.

Храната е единъ отъ най-важнитъ фактори за правилното функциониране на човѣшкия организмъ: тая храна трѣбва да съдържа всички необходими вещества, отъ

които сж съставени самитѣ органи, самитѣ клетки; тия вещества сж: бѣлтъкъ, вжглехидрати, тлѣстини, соли и вода; тѣхъ ние ги получаваме чрезъ ежедневноста разнообразна храна, която чрезъ храносмилането се видоизмѣня така, че става годна за поглѣщане чрезъ червата въ кръвта, а въ самитѣ тъкани става сжщинско хранене — обмѣната на веществата между кръвта и клетките. Възрастнитѣ хора истинктѣтъ

ги направлява да поематъ всинки необходими вещества; не е тѣй, обаче, съ кърмачетата и малкитѣ деца, които ж оставени изключително на грижитѣ на своитѣ родители и близки; на тѣхъ каквото имъ дадатъ, това ще ядатъ и затова родителитѣ трѣбва да знаятъ каква храна е необходима за тѣхъ, защото неправилно и недостатъчно хранениятъ неженъ детски организмъ става лесно жертва на различнитѣ болести.

Б Е Л Е Ж К И

Къмъ абонатитѣ

Въ I и II книжка, год. IV, на „Хриетиянка“ ние поставихме червено листче — предупреждение общо за всички предплатили и непредплатили абонати. Нѣкои отъ предплатилитѣ абонати се обидили отъ това и съ писмо ни напомнятъ, че сж си платили. Това е погрѣшно схващане. Всичкитѣ книжки се приготвяватъ отъ печатницата съ червенитѣ листове. Администрацията, кога лепи обявленията, нѣма възможностъ да обръща внимание на това — да ли абонатитѣ е платилъ или не, а лепи наредъ, като смѣта, че червеното листче — предупреждение не се отнася за ония, които сж си платили и че последнитѣ нѣма да се тревожатъ отъ него.

Едно посещение. На 25 юний тѣхни високопреосвещенства синоднитѣ архиереи посетиха братството „Бѣлъ Кръстъ“, за да видятъ новоуредената братствена печатница и книговезница. При самото влизанена тѣхни високо преосвещенства въ монастиря печатницата работѣше списанието „Хриетиянка“. Следъ кратка молитва въ църква високо-

преосвещеннитѣ архиереи посетиха словослагателското отдѣление, както и машинното, гдето работѣха сестритѣ, подробно се запознаха съ самитѣ машини, благословиха дѣлото и изсърдчиха Братството. Надаве черъ тѣ заминаха обратно за София.

Поради нѣмане на мѣсто продължението отъ статията. Кой предаде дякона Игнатий-Левски, остана да се помѣсти въ следната книжка.

Детската смъртностъ въ България е най-голяма отъ всички европейски държави, освенъ Русия. И особено голѣмъ е тая смъртностъ между кърмачетата: преди войната умираха 230 кърмачета отъ 0—1 година на хилядата, а следъ войната това число се увеличи на 272 на хилядата. За 1920 г. имаме 192,665, раждания, а общо умрѣли отъ всички възрасти 103,511, отъ това число само кърмачетата отъ 0—1 година сж (26,123) а отъ 1—15 години — 48,796 деца т. е. повече отъ 1/4 отъ всички умирация се падатъ кърмачета, а почти половината сж въ възраст до 15 години. Върху тази голѣма детска смъртностъ ще трѣбва да се замисли всѣки, който

милѣ за бъдещето на народа, като се има предъ видъ, че раждаемостъта процентно постепенно намалява, а голѣмата смъртностъ влече и голѣми материални загуби и морални терзания за всѣко семейство, което сжщо така се отразява върху бъдещитѣ поколения.

Въ България би трѣбвало да имаме смъртностъ у кърмачета помалка и отъ Норвегия, дето смъртностъта следъ войнитѣ намалѣ до 52 на 1000 кърмачета отъ 0—1 г. (отъ 76 преди войната), защото и тамъ майкитѣ сами кърмятъ децата си: голѣмата смъртностъ у насъ се дължи на липса на познания на нашитѣ майки какъ да отглеждатъ децата си. Нашитѣ майки черпатъ своитѣ познания следъ като добие детето и то отъ старитѣ баби, комшийкитѣ и познатитѣ си и получаватъ най-разнообразни и най-противоречиви съвети. Отъ тамъ и много мждрата българска поговорка, която се оправдава напълно въ случая: много баби — хилаво дете. За това само тия кърмачета оцеляватъ, които самата природа е надарила съ силенъ и здравъ организъмъ, а всичко по-слабо, което има нужда отъ по-голѣми и по-специални грижи и храна, измира.

„Още нѣщо трѣбва“ — подъ това заглавие въ „Пастирско дѣло“ брой 23-24 отъ 11 юний Свещ. г. Христовъ пише статия, въ която казва, че Ст. Петковъ, който билъ посетилъ гр. Попово, билъ казалъ на свещеницитѣ отъ околията: „Християнски братства ообразувайте, защото въ тѣхъ е спасението, но братствата да не сж нѣщо отдѣлно отъ енорийитѣ“. Твърде добре продължава. о. Г. Христовъ, но това е сжщото единъ агрономъ да каже на земледѣлцитѣ: „ей това жито сѣйте, отъ него става много и добъръ хлѣбъ“, а какъ се сѣе, отглежда и какъ да се предпазва то отъ унищожение, нищо да имъ не каже. Азъ казахъ на г. Петковъ, че на два пѣти вече сме се опитвали въ Попово за такава работа, но тя не трѣгна. Той обаче не каза, що може да е пречката и конкретно, кои сж средствата, за да може да се затвърди животътъ на братствата“.

„Ето защо... ние неможемъ да не кажемъ: още нѣщо трѣбва“.

Да, още нѣщо трѣбва и то е много малко, обаче най-важно. Това нѣщо е: свещеникътъ да се впрѣгне въ работа. Тамъ, кждето свещеникътъ се е впрѣгналъ и непрестанно тегли, тамъ има братства, а дето свещеникътъ не е искалъ да си създава повече работа, повече главоболне или гдето си е представялъ работата така: ще направя събрание, ще обява, че се основава братство и ще запиша членове, а следъ това работата сама ще трѣгне... тамъ нѣма и неможе да има никога никакво братство. Братството иска работа и то по-голѣма и главоболна отъ енорийската. Свещеникъ, който желае да има братство, трѣбва най-напредъ да реши, че желае до край, докато е живъ да увеличи своята работа два пѣти повече, отколкото е досегашната му. Като реши, нека почне. Какъ?

— Много просто. Братствата не сж нищо друго, освенъ организирани празнични и вечерни църковни училища. Нека свещеникътъ се приготи съ добъръ системенъ материалъ и открие своитѣ уроци въ опредѣлено време — 2 пѣти презъ седмицата. Теоритическитѣ предмети нека ги премѣсва съ пѣние — на църковната литургийна служба и на духовнитѣ пѣсни; „Въ морето на живота“ „Непредъ съ Христа да вървимъ“ „Смѣло съ вѣра“ и пр. Слушателитѣ на неговитѣ уроци ще бждатъ и братството. Тия слушатели ще се научатъ да пѣятъ въ църква, — значи братството ще пѣе; тия слушатели-ученици ще отидатъ съ учителя си свещеникъ на екскурзия, — значи, братството ще отиде на екскурзия; по-после, свещеникътъ ще научи и впрѣгне слушателитѣ си въ благотворително енорийско дѣло, — значи братството ще благотвори и пр. пр.

Въ София. Преди две години сестритѣ отъ Братството посетиха кжцитѣ въ столицата за записване абонати и разпространение на духовна книжнина. Както тогава писахме въ „Християнка“, така и сега отбелезваме съ голѣмо прискърбие, че колкото лесно и успѣшно се работи между еснафа и беднитѣ християни

толкова трудно се работи между аристокрацията. Тя е изгубена за Църквата. Нищо не я интересува, освен накити, развлечения, театри, кина, автомобили и пр. и пр. суети. „По лесно е камила да влѣзе презъ иглени уши, отколкото богатиятъ въ Царството Божие“. Печално и много жалко! И за тая аристокрация, която заявява, че не я интересува нито Църква, нито Богъ, Църквата търпи толкова хули и ругатни! На тая аристокрация се правятъ толкова компромиси!! Аристокрацията е изгубена за Църквата! Да пазимъ еснафа и бедния народъ! Той е съ Христа и Църквата. Но той е и съ отечеството, съ държавата! Аристокра-

цията е и безотечествена и безвърна!

Деколтетата въ църква. Пишатъ ни отъ Ямболъ, че тамъ била отишла въ църква една дама, облечена по последната дума на модата. Веднага се приближилъ при нея единъ отъ църковнитѣ настоятели и ѝ казалъ: „Госпожо, нашата църква е влажна и студена, а вие сте много лекъ облечена, ще бждете добри да си отидете, да се облечете по-дебело, и тогава да дойдете. Не искаме да се оплаквате, че църквата е станала причина да се разболеете“. Госпожата послушала. Би трѣбвало и други настоятели да се поучатъ отъ тоя примѣръ.

ПОЩА

Отъ с. Връбница — Софийско, А. Цвѣтановъ, поклонникъ презъ зимата на манастиря, пише:

БЛАГОВѢРНА СЕСТРО, чрезъ настоящето, позволете ми да Ви разкажа добититѣ впечатления отъ повѣрената Вамъ света обителъ, като поклонникъ на последната на 7-и мартъ т. г.

Първо трѣбва да забележа, че тамъ съмъ ходилъ още въ детинство (преди 20 години) и ми е останало въ паметта, че „пахъ въ крайно занемарени и замърсени помѣщения, та и сега, страхувайки се отъ подобна участъ, посетихъ светилището като сжщински странникъ. Нашия почтенъ епитропъ вѣроятно е мислилъ, че азъ съмъ известенъ за новата обстановка, та е пропусналъ да ме предупреди, както за новото предназначение на обителта, тъй и за пълната промѣна въ старитѣ ѝ порядки. Образцовата чистота и изправност на комфорта; строго организиранъ животъ, въ който вѣе наистина чистъ християнски духъ, възхищаватъ всѣки здравомислещъ посетителъ и поклонникъ. Изглежда, че само на женския полъ се отдава това най-сжжпо щастие — да може съ слово да подготви и дѣломъ да поддържа единъ наистина божественъ животъ тукъ долу на грѣшната земя!

Основата, на която е сложено сж-

ществуването на Вашата свѣтла идея е безспорно солидна и напълно въ духа на нашето вѣроучение, затуй тя има право на вѣчно сжществуване, стига само нейнитѣ лидери вешо и умело да ръководятъ точно по избрания пжтъ.

Тя нѣма да загина, докато се съгласува, приспособява и служи на правилния човѣшки развой, за който е призвана и предназначена. По пжтя на развитието и съ течение на времето сега създадения „Бѣлъ Кръстъ“ ще добие своето пълно меродавно значение и ще бжде истинската „Alma Mater“ на женския полъ: Заедно съ това той ще се отърси и освободи отъ много крайности и даже предрасъдѣци, безъ които той днесъ дори не би могълъ да сжществува!

Мойто мнение е, че за съвременния животъ, идеални бждещи майки, домакини и възпитателки могатъ да дадатъ само такива и подобни женски чистилища, — въ които девичитѣ се готвятъ по най-сполучливия и правиленъ пжтъ за своето щастливо призвание на двата свѣта.

Благовѣрни, разумни, порядъчни, силни по духъ и воля, нежни и благородни по сърдце — само такива жени сж достойни за своето предназначение, тука на земята и горе на небето; само такива майки ще могатъ да дадатъ и подготвятъ, идеално поколѣние!

Уви! такова поколение, въ който случай небива да се мамимъ, че могатъ да ни дадатъ девицитъ, които се готвятъ за бждащи майки по булевардитъ, кабарегата, шантанигъ и разнитъ подобни на тѣхъ вертели на разврата и безнравствеността, които за нещастие на човѣчеството, по настоящемъ сж производителитъ на генерациитъ; не по-малко гибелно отъ тѣзи е и-майчиното непроходимо невежество, което е обхвѣнало останалата частъ отъ сѣщия полъ.

— Его, значи, каква голѣма и важна роль има да изиграе Бѣлия Кръстъ въ идното бждеще на земното грѣшно човѣчество. Като пожелавамъ здраве, сила и животъ Вамъ и на цѣлото братство, моля Бога да Ви подкрепя въ прегърнатата идея за лесни, бързи и блѣскави постижения.

Сърдечно Ви съобразвамъ въ право и вѣрно поставената цѣль, която целъ е частъ отъ всеобщата, на цѣлото разумно човѣчество

Поклонникъ: Ал. Цвѣтановъ.

Получени пари: Въ редакцията се получиха суми отъ следнитъ лица: Руска Яржмова отъ гр. Кавак-

лии 20 лв.; П. Ненкова отъ гр. Сливенъ 130 лв.; Георги П. Желѣзковъ отъ с. Герделий, Карнобатско 120 лв.; Р. Николова отъ Пещера 40 лв.; Свещ. Борисъ Георгиевъ отъ с. Литаково, Орханйско 150 лв.; Николина Т. Василева отъ Варна 40 лв.; Георги Върволаковъ отъ Ямболъ 1000 лв.; Мария Ник. Касапска отъ Пловдивъ 60 лв.; Свещ. Янко Митковски отъ Шуменъ 100 лв.; Архиерейския Намѣстникъ отъ Самоковъ 285 лв.; Люба Ив. Янакиева отъ гара Бѣлово 70 лв.; София Д. Манева отъ Разградъ 370 лв.; Свещ. Н. Мандуловъ отъ Пловдивъ 2000 лв.; Гана Ив. Маркова отъ Елена 40 лв.; Евлампия П. Влодова отъ Търново 40 лв.; Свещ. Н. Павуржиевъ отъ с. Гол. Конаре, Пловдивско 40 лв.; Аника Ап. Пекова отъ Пльвенъ 40 лв.; Атанасъ Г. Тулевъ отъ с. Мосомища Неврокопско 150 лв.; Свещ. Рачо Николовъ отъ с. Копекъой Айтоско 180 лв.; Петко С. Кирановъ отъ Ямболъ 40 лв.; Екатерина Д. Атанасова отъ с. Долна-Баня 40 лв.; Свещ. Илия Хр. Цоневъ отъ Ловечъ 480 лв.; Анг. п. Димитровъ отъ Елхово 157 лв.; Марийка Г. Бъчварова отъ Ески-Джумая 460 лв.; Тяна К. Трухчева отъ с. Твърдица 40 лв.

БИБЛИОГРАФИЯ

Излѣзла е книгата: Евангелие на Царството Божие,

изяснение на евангелието съ жива въра въ Бога, и съ огледъ на днешнитъ хора и обстоятелства — отъ проф. Бор. Ил. Гладковъ, а преведена и издадена отъ Ив. Ст. Визиревъ въ гр. Пловдивъ, ул. „Д-ръ Чомаковъ“ № 11. Препоржчана отъ Св. Синодъ, сжщо и отъ Министерството на Народната Просвѣта съ окръжно № 13650 отъ 4. VII. 1924 год. до окръжж. училищни инспектори, директори на Педагогични училища и др. учебни институти, като е препоржчана за библиотекитъ имъ.

Книгата има повече отъ 50 печатни коли, голѣмъ форматъ и най-хубава хтртия.

Струва 250 лева.

Зеветътъ на св. преподобни Иоанъ Рилски.

Това е една малка брошурка, която съдържа единъ цененъ документъ. Известно, е че предъ смъртта си св. Иоанъ Рилски оставилъ на ученицитъ си заветъ, саморжчно написанъ отъ него, въ който имъ давалъ наставления, какъ да живѣятъ и отъ що да се пазятъ. Тоя заветъ е единъ исторически цененъ писменъ паметникъ, останалъ отъ св. нашъ отецъ. Той съдържа много поучителни максимиза духовния животъ, особено монашеския. По тая причина негово преосвещенство св. Левкийския епископъ Варлаамъ издава въ отдѣлна брошурка казания заветъ. На лѣвитъ страници на брошурата заветътъ е напечатанъ на славянски езикъ, а на дѣснитъ — на български езикъ. Тая книжка е първата печатна работа на печатницата ни.

Продължава се подписката

за записване абонати за IV годишнина на

ХРИСТИЯНКА

И през IV годишнина Християнка си остава вѣрна на своя духъ и на вѣчнитѣ истини, за които благовѣтствува до сега върху своитѣ страници. По прежному, тя ще бѣде религиозно-назидателно, литературно и публистично списание, въ техническо отношение значително подобро, изящно, достъпно и за най-простия и интересно за всѣки интеллигентъ. Въ продължение на една година (отъ априлъ т. г. до априлъ 1927 г.) „Християнка“ ще даде 10 книжки — за всѣки месецъ по една, съ изключение на Юлий и Августъ. Тя ще засили илюстрациитѣ, като наредѣ съ религиознитѣ картини отъ знаменити художници, ще даде и много картини на наши родни светии и изъ битовия животъ. Въ нея ще намѣрятъ мѣсто образци на художествена белетристика, статии по въпроситѣ за християнското вѣроучение и моралъ, апологетика, разкази и изъ свещената история, изъ живота на светитѣ Божии угоднитѣ, по възпитанието, домакински известия, съвети и пр. и пр.

Абонаментътъ и за през IV годишнина остава сѣщия — **60 лв.** на фина бѣла хартия и **40 лв.** на обикновена хартия.

Който запише 15 нови абонати (които не сѣ били такива през III година) и внесе напълно абонамента имъ или пъкъ събере и внесе напълно до сѣщия срокъ абонамента на 20 стари абонати — ще получи веднага премия 1 екземпляръ жития за м. януарий или (кога бѣде готовъ) за феаруарий, на хубава хартия. Запише ли 20 нови абонати или пъкъ събере абонамента на 25 стари абонати и го внесе напълно — ще получи „Библия въ картини“ 1 екземпляръ, за 25 нови абонати — 1 „Библия въ картини“ по вързана.

Записвайте се за **Християнка** год. IV.

Разпространявайте **Християнка**!

Цена 8 лева

ИЗДАВА БѢЛИЯ КРЪСТЪ НА БЪЛГ. ПРАВОСЛ. ЦЪРКВА

ВСИЧКИ МАТЕРИЯЛИ СЕ ИЗПРАЩАТЪ ДО РЕДАКЦИЯТА
НА СП. „ХРИСТИЯНКА“ — СОФИЯ, СВ. СИНОДЪ,
НА СЪЩИЯ АДРЕСЪ СЕ ВНАСЯТЪ СУМИТЪ И СТАВА
ЗАПИСВАНЕТО.

Печатница на Братството „Бѣлъ Кръстъ“ Корилски манастиръ (Софийско).